

**UNIwersytet
Technologiczno-Humanistyczny**
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

**PROGRAM STUDIÓW
KIERUNKU
BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘRZNE**

**STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
O PROFILU PRAKTYCZNYM
PROWADZONE W FORMIE
STACJONARNEJ I NIESTACJONARNEJ**

Radom 2022 r.

Spis treści

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	3
1. Nazwa kierunku studiów.....	3
2. Klasyfikacja ISCED.....	3
3. Poziom studiów.....	3
4. Poziom PRK	3
5. Profil studiów.....	3
6. Dyscyplina naukowa ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów	3
7. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin	3
8. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom studiów	3
II. KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ.....	4
1. Tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy o ZSK.	4
2. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się przez kierunkowe efekty uczenia się (KEU).	7
III. OPIS PROGRAMU STUDIÓW	8
1. Forma studiów	8
2. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów.....	8
3. Liczba semestrów.....	8
4. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych	8
4. Plan studiów.....	8
5. Opis poszczególnych przedmiotów	8
6. Matryca efektów uczenia się.....	8
7. Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów.....	8
8. Grupa zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych	9
9. Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru	11
10. Praktyka	12
11. Forma zakończenia studiów.....	15

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

1. Nazwa kierunku studiów: BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

2. Klasyfikacja ISCED: 1032

3. Poziom studiów: pierwszego stopnia

4. Poziom PRK: 6

5. Profil studiów: praktyczny

6. Dyscyplina naukowa ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów:

- *nauki o bezpieczeństwie - wiodąca (dziedzina nauk społecznych);*
- *nauki prawne (dziedzina nauk społecznych);*
- *nauki o polityce i administracji (dziedzina nauk społecznych).*

7. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin:

- *nauki o bezpieczeństwie- 57%;*
- *nauki prawne – 35%;*
- *nauki o polityce i administracji - 8%.*

8. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom studiów

Absolwenci studiów *pierwszego stopnia* kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* uzyskują tytuł licencjat.

II. KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

1. Tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy o ZSK.

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ				
Nazwa kierunku studiów: Bezpieczeństwo wewnętrzne				
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia				
Poziom kwalifikacji (PRK): 6				
Profil studiów: praktyczny				
Dyscypliny naukowe: nauki o bezpieczeństwie - wiodąca (dziedzina nauk społecznych), nauki prawne (dziedzina nauk społecznych), nauki o polityce i administracji (dziedzina nauk społecznych),				
Lp.	Symbol kierunkowych efektów uczenia się (KEU)	Opis efektów uczenia się dla kierunku Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie (W) potrafi (U) jest gotów do (K):	Uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia efektów uczenia się (U) Symbol	Charakterystyk i drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK (S) Symbol
WIEDZA (W)				
1.	K_WG01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i teorie z dziedziny nauk społecznych stosowane w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego oraz ich zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej.	P6U_W	P6S_WG
2.	K_WG02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady funkcjonowania i zadania organów państwa i administracji publicznej odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne w aspekcie historycznym, prawnym, politycznym, ekonomicznym i kulturowym.	P6U_W	P6S_WG
3.	K_WG03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter, miejsce i znaczenie nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk oraz ich relacje do innych nauk.	P6U_W	P6S_WG
4.	K_WG04	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu przyczyny, przebieg, skutki i zjawiska społeczne oraz fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji tworzące podbudowę dla rozumienia istoty bezpieczeństwa obywateli, społeczeństwa, państwa oraz ich zastosowanie praktyczne w działalności zawodowej.	P6U_W	P6S_WG
5.	K_WG05	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu prawa i obowiązki człowieka jako obywatela, urzędnika, funkcjonariusza służb mundurowych.	P6U_W	P6S_WG

6.	K_WG06	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu instytucje prawa karnego, postępowania karnego oraz kryminologii i kryminalistyki.	P6U_W	P6S_WG
7.	K_WG07	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu regulacje prawne, normy etyczne i zawodowe związane z bezpieczeństwem wewnętrznym.	P6U_W	P6S_WG
8.	K_WG08	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody i narzędzia pozyskiwania danych w zakresie bezpieczeństwa.	P6U_W	P6S_WG
9.	K_WK1	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę człowieka i rozumie czynniki warunkujące bezpieczne funkcjonowanie człowieka w życiu społecznym oraz systemach krajowych i międzynarodowych oraz koncepcjach ochrony praw człowieka.	P6U_W	P6S_WG
10.	K_WK2	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady zarządzania w sytuacjach kryzysowych i metody zwalczania przestępczości.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
11.	K_WK3	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagrożenia w obszarze międzynarodowym oraz formy ich ochrony i zwalczania ze szczególnym uwzględnieniem systemu bezpieczeństwa.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
12.	K_WK4	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania prawne i ekonomiczne związane z działalnością zawodową, w tym z rozwojem indywidualnej przedsiębiorczości.	P6U_W	P6S_WK
13.	K_WK5	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI (U)				
14.	K_UW01	Potrafi analizować w zaawansowanym stopniu zjawiska i zagrożenia bezpieczeństwa w skali globalnej, państwowej, regionalnej i lokalnej oraz dobierać odpowiednie techniki i formy ich rozwiązywania.	P6U_U	P6S_UW
15.	K_UW02	Potrafi dokonać w zaawansowanym stopniu obserwacji, analizy i interpretacji zjawisk społecznych (prawnych, ekonomicznych, psychologicznych, etycznych i kulturowych), w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.	P6U_U	P6S_UW
16.	K_UW03	Potrafi w zaawansowanym stopniu, dzięki doborowi właściwych źródeł oraz doborowi adekwatnych narzędzi w tym zaawansowanych technik informacyjno – komunikacyjnych (ICT), wykorzystywać wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego do rozwiązywania przedstawionych problemów praktycznych.	P6U_U	P6S_UW
17.	K_UW04	Potrafi w zaawansowanym stopniu zastosować techniki interwencji, samoobrony oraz ratownictwa i pierwszej pomocy medycznej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UK
18.	K_UW05	Potrafi w zaawansowanym stopniu zastosować podstawowe metody analizy kryminalnej.	P6U_U	P6S_UK
19.	K_UK01	Potrafi w zaawansowanym stopniu interpretować zagrożenia związane z bezpieczeństwem w komunikacji powszechnej i transporcie.	P6U_U	P6S_UK

20.	K_UK02	Potrafi w zaawansowanym stopniu dobierać metody i opracowywać koncepcje, planów i dokumentów planistycznych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	P6U_U	P6S_UK
21.	K_UK03	Potrafi w zaawansowanym stopniu wyszukiwać i analizować i użytkować informacje ze źródeł w języku obcym na poziomie B2, w zakresie właściwym dla kierunku studiów.	P6U_U	P6S_UK
22.	K_UK04	Potrafi w zaawansowanym stopniu komunikować się z otoczeniem używając języka specjalistycznego, a w debacie przedstawiać i oceniać różne stanowiska oraz dyskutować o nich.	P6U_U	P6S_UK
23.	K_UK05	Potrafi w zaawansowanym stopniu tworzyć spójne wypowiedzi w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym terminologią z zakresu bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UK
24.	K_UK06	Potrafi w zaawansowanym stopniu analizować i praktycznie wykorzystywać wiedzę z zakresu bezpieczeństwa ekologicznego, środowiskowego, żywnościowego i konsumenckiego.	P6U_U	P6S_UK
25.	K_UK07	Potrafi w zaawansowanym stopniu posługiwać się normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UK
26.	K_UK08	Potrafi w zaawansowanym stopniu zbierać i opracowywać materiały źródłowe, przygotowując ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące bezpieczeństwa, argumentując je stanowiskiem doktryny oraz praktycznego działania instytucji w sferze bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UK
27.	K_UK09	Potrafi w zaawansowanym stopniu obsługiwać systemy informatyczne i zna zasady ich prawnej ochrony.	P6U_U	P6S_UK
28.	K_UO1	Potrafi w zaawansowanym stopniu planować i organizować pracę indywidualną oraz pracę w zespole, odpowiednio definiuje priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania w pracy zawodowej lub aktywności publicznej.	P6U_U	P6S_UO
29.	K_UO2	Potrafi w zaawansowanym stopniu wykorzystywać odpowiednie metody i narzędzia do opisu i rozwiązywania praktycznych problemów bezpieczeństwa i działalności instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny.	P6U_U	P6S_UO
30.	K_UU1	Potrafi w zaawansowanym stopniu analizować proponowane rozwiązania problemów dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego oraz przedstawia w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia.	P6U_U	P6S_UU
31.	K_UU2	Potrafi w zaawansowanym stopniu planować i realizować samodzielnie własne uczenie się przez całe życie oraz śledzić zmiany społeczne i normatywne zachodzące w otoczeniu w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i uwzględniać je w pracy zawodowej.	P6U_U	P6S_UU

32.	K_UU3	Potrafi w zaawansowanym stopniu innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywanych warunkach.	P6S_UU	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)				
33.	K_KK01	Uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, a także dokonuje krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz doskonali umiejętności w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.	P6U_K	P6S_KK
34.	K_KO01	Jest gotów do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, politycznym i zawodowym na poziomie lokalnym i regionalnym, w tym w specjalistycznych służbach, inspekcjach i strażach wykonujących zadania z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.	P6U_K	P6S_KK
35.	K_KO02	Jest gotów do brania odpowiedzialności za powierzone zadania współdziałając w grupie, jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w organizacjach i instytucjach prowadzących działalność na rzecz bezpieczeństwa, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	P6U_K	P6S_KO
36.	K_KR01	Jest gotów do dbałości o dorobek i tradycje zawodu oraz odpowiedzialności za wypełnianie obowiązków zawodowych i respektowanie wymagań etycznych oraz ich promowanie w środowisku pracy.	P6U_K	P6S_KR P6S_KO
Σ	Ilość efektów: W 13; U 19; K 4			

2. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się przez kierunkowe efekty uczenia się (KEU).

TABELA POKRYCIA CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ PRZEZ KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nazwa kierunku studiów: Bezpieczeństwo wewnętrzne		
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia		
Poziom kwalifikacji (PRK): 6		
Profil studiów: praktyczny		
Dyscypliny naukowe: nauki o bezpieczeństwie - wiodąca , nauki prawne, nauki o polityce i administracji		
Lp.	Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK (S) Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się (KEU) Symbol
Wiedza		
1.	P6S_WG	K_WG01, K_WG02, K_WG03, K_WG04, K_WG05, K_WG06, K_WG07, K_WG08.
2.	P6S_WK	K_WK1, K_WK2, K_WK3, K_WK4, K_WK5.
Umiejętności		

3.	P6S_UW	K_UW01, K_UW02, K_UW03, K_UW04, K_UW04.
4.	P6S_UK	K_UK01, K_UK02, K_UK03, K_UK04, K_UK05, K_UK06, K_UK07, K_UK08, K_UK09.
5.	P6S_UO	K_UO1, K_UO2.
6.	P6S_UU	K_UU1, K_UU2, K_UU3.
Kompetencje społeczne		
7.	P6S_KK	K_KK01.
8.	P6S_KO	K_KO01, K_KO02.
9.	P6S_KR	K_KR1.

III. OPIS PROGRAMU STUDIÓW

1. Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

2. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180 ECTS

3. Liczba semestrów: studia stacjonarne 6 studia niestacjonarne 6

4. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych: 2035 studia stacjonarne, 1136 studia niestacjonarne

4. Plan studiów (osobno dla każdej formy studiów) – *Załącznik nr 1*

5. Opis poszczególnych przedmiotów – *Załącznik nr 2*

6. Matryca efektów uczenia się. – *Załącznik nr 3*

7. Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów.

Lp.	Sumaryczne wskaźniki ilościowe programu studiów	ECTS
1.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180 ECTS
2.	Łączna liczba godzin zajęć	ST 2035 h NST 1136 h
3.	Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych na wnioskowanym kierunku, przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni składającej wniosek jako podstawowym miejscu pracy	ST 1915 h (94%) NST 1081h (95%)
4.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów:	ST 118,4 ECTS NST 98,8 ECTS
5.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom podlegającym wyborowi	84 ECTS (47%)

6.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych	5 ECTS
7.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: – służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych	110,5 ECTS (61%)
8.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom odnoszącym się do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek studiów: - dyscyplina nauki o bezpieczeństwie - dyscyplina nauki prawne - dyscyplina nauki o polityce i administracji	103 ECTS (57%) 62,5 ECTS (35%) 14,5 ECTS (8%)
9.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30 ECTS
10.	Wymiar praktyk zawodowych	750 h
11.	Liczba godzin z wychowania fizycznego	ST -60 h – 0 ECTS NST 0h – 0 ECTS

8. Grupa zajęć służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych.

Przedmiot/zajęcia (nazwa)	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin/liczba godzin zajęć dydaktycznych		Liczba punktów ECTS
		Stacjonarne	Niestacjonarne	
Wstęp do teorii bezpieczeństwa	Ćwiczenia	15	15	1,5
Prawne podstawy bezpieczeństwa i porządku publicznego	Ćwiczenia	30	15	2
Podstawy organizacji i zarządzania	Ćwiczenia	15	15	1
Administracja publiczna	Ćwiczenia	30	15	2
Ekonomiczne aspekty bezpieczeństwa państwa	Ćwiczenia	15	10	1
Podstawy kryminologii	Warsztaty	30	20	2,5
Prawo karne	Warsztaty	30	10	2
Prawa człowieka i ich ochrona	Ćwiczenia	30	15	2
Podstawy prawa konstytucyjnego	Ćwiczenia	15	10	1,5
Postępowanie karne	Warsztaty	15	10	2
Międzynarodowe stosunki gospodarcze i polityczne	Ćwiczenia	30	10	2,0
Kryminalistyka	Warsztaty	30	15	2,0
Prawo zatrudnienia w służbach mundurowych	Warsztaty	15	10	1,5
Socjologia bezpieczeństwa	Konwersatorium	30	15	3,0
Psychologia społeczna	Warsztaty	30	15	2,0

Cyberbezpieczeństwo i systemy obsługi biurowej	Laboratorium	30	15	2,0
Patologie społeczne	Warsztaty	15	10	1,5
Mediacje sądowe	Warsztaty	15	10	1,0
Zarys prawa administracyjnego	Warsztaty	15	10	1,5
Ratownictwo i pierwsza pomoc przedmedyczna	Warsztaty	30	20	2
Bezpieczeństwo socjalne państwa	Ćwiczenia	15	10	1,0
Bezpieczeństwo społeczne	Warsztaty	30	15	2
Podstawy prawa cywilnego	Warsztaty	15	15	1
Bezpieczeństwo ekologiczne i środowiskowe	Warsztaty	15	10	1
Etyka zawodowa	Warsztaty	15	10	1
Bezpieczeństwo finansowe państwa	Ćwiczenia	15	10	1
Analizy i techniki kryminalistyczne	Laboratorium	30	15	2
Zarządzanie kryzysowe	ćwiczenia	30	15	2
Samorząd terytorialny i polityka lokalna w zakresie bezpieczeństwa	Ćwiczenia	15	10	1
Podstawy postępowania administracyjnego	Ćwiczenia	15	10	1
Zwalczanie przestępczości i terroryzmu	Ćwiczenia	30	15	1
Media w systemie bezpieczeństwa/Podstawy komunikacji społecznej w systemie bezpieczeństwa	Warsztaty	15	10	2
Bezpieczeństwo w transporcie powszechnym/Prawo o ruchu drogowym i bezpieczeństwo komunikacyjne	Ćwiczenia	30	10	2
Zwalczanie korupcji / Podstawy resocjalizacji	Warsztaty	30	10	2
Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa/Zaopatrzenie społeczne funkcjonariuszy służb mundurowych	Konwersatorium	15	10	2
Prawo międzynarodowe publiczne / Prawo konfliktów zbrojnych	Konwersatorium	30	15	2
Bezpieczeństwo wewnętrzne w UE/Prawne aspekty integracji europejskiej/ Bezpieczeństwo międzynarodowe	Konwersatorium	30	10	2
Działania operacyjne i rozpoznawcze w policji/ Podstawy samoobrony	Warsztaty	30	15	2
Prawo gospodarcze i handlowe/ Zamówienia publiczne w	Ćwiczenia	15	15	1,5

zakresie bezpieczeństwa/ Fundusze strukturalne i programy pomocowe w obszarze bezpieczeństwa				
Bezpieczeństwo ochrony osób i mienia / Bezpieczeństwo imprez masowych / Bezpieczeństwo i ochrona informacji niejawnych	Konwersatorium	30	15	3
Bezpieczeństwo żywności i bioterroryzm / Bezpieczeństwo konsumentów	Konwersatorium	15	10	2
Bezpieczeństwo w zakresie użytkowania obiektów budowlanych/ Katastrofy i awarie budowlane	Konwersatorium	15	10	2
Terminologia specjalistyczna w języku obcym z zakresu nauk o bezpieczeństwie	Konwersatorium	15	10	2
Język obcy	Ćwiczenia	120	60	6
Praktyka	Praktyka	750	750	30
Razem:		1830	1350	110,5 ECTS (61%)

9. Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru			
Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
B2. Grupa zajęć kierunkowych – do wyboru	Wykład/ Ćwiczenia/ Konwersatorium / Warsztaty	ST 330 NST 185	32
D2. Grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych - do wyboru z oferty ogólnouczelnianej	Wykład	ST 30 NST 15	2
E2. Grupa zajęć ogólnouczelnianych - do wyboru	Ćwiczenia	ST 120 NST 60	6
F. Praktyka	Praktyka	ST 750 NST 750	30
H: Grupa zajęć Przygotowanie pracy dyplomowej lub/i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	Seminarium	ST 60 NST 40	14
Razem:		ST 1290 NST 1050	84 (47%)

10. Praktyka

Wymiar, zasady, formy odbywania praktyk oraz metody sprawdzania efektów uczenia się dla praktyki zawodowej

Integralną częścią procesu kształcenia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* jest studencka praktyka zawodowa. Obowiązek jej odbycia wynika z *Regulaminu Studiów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu*. Istotnym dokumentem normującym reguły przebiegu praktyk są Zasady Odbywania Studenckich Praktyk Zawodowych na Wydziale Prawa i Administracji (dalej: *Zasady*), wprowadzone w życie Zarządzeniem Dziekana WPiA w ramach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na WPiA.

Studenci kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* zobowiązani są do odbycia studenckich praktyk zawodowych, zgodnie z terminarzem i ilością godzin określonych w programie studiów.

Za odbycie pełnego wymiaru praktyk i ich zaliczenie student otrzymuje punkty ECTS określone w programie studiów.

Celem studenckich praktyk zawodowych jest:

- 1) wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu, do którego przygotowują studia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*;
- 2) wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach w praktyce;
- 3) zapoznanie się z zakresem zadań jednostki organizacyjnej, w której odbywana jest praktyka;
- 4) zapoznanie się ze strukturą organizacyjną i podziałem zadań między jej jednostki organizacyjne – działy jednostki, zakres kompetencji, podległość;
- 5) kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, prowadzenia negocjacji, a także przygotowanie studenta do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania;
- 4) pogłębianie wiedzy o poszczególnych instytucjach bezpieczeństwa ich roli, zadaniach i kompetencjach;
- 5) stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy;
- 6) poznanie organizacji pracy odpowiadającej współczesnym tendencjom w instytucjach bezpieczeństwa;
- 7) poznanie budowę i system ochrony bazy danych, używany program obsługi, zakres gromadzonych danych;
- 8) poznanie systemów i instrumentów ochrony tajemnicy służbowej i państwowej;
- 7) kształtowanie wysokiej kultury oraz postaw etycznych w pracy zawodowej;
- 8) pogłębienie przekonania o konieczności uczenia się przez całe życie i samodoskonalenia w zakresie kompetencji osobistych i zawodowych;
- 9) gromadzenie materiałów do pracy dyplomowej.
- 10) w miarę możliwości uczestniczyć w obsłudze patentów/klientów.

W zależności od miejsca odbywania praktyki ponadto:

- a) W zakresie ochrony bezpieczeństwa publicznego i państwa, poznanie:
 1. natury i źródeł zagrożeń bezpieczeństwa publicznego,
 2. struktury organizacyjnej jednostek ochrony bezpieczeństwa publicznego,
 3. zasad naboru pracowników w służbach ochrony bezpieczeństwa publicznego, organizacyjno-prawne podstawy działań prewencyjnych,
 4. zasad sporządzania dokumentów, planów, prognoz.
- b) W zakresie ochrony bezpieczeństwa lokalnego, poznanie:
 1. natury i źródeł zagrożeń bezpieczeństwa lokalnego,
 2. zasad bezpieczeństwa osób, mienia, obiektów i obszarów, ochrona bezpieczeństwa podczas imprez masowych,
 3. funkcjonowania prywatnych służb ochrony osób i mienia, środki i formy ochrony bezpieczeństwa lokalnego.
- c) W zakresie zarządzania kryzysowego, poznanie:
 1. rozumienia mechanizmów kształtowania bezpieczeństwa,
 2. struktury organizacyjnej jednostek zarządzania kryzysowego,
 3. zasad planowania kryzysowego,
 4. sposobów reagowania kryzysowego,
 5. procedur postępowania w sytuacji kryzysowej,
 6. zasad przepływu informacji w jednostkach systemu zarządzania kryzysowego.
- d) W zakresie ochrony bezpieczeństwa w innych szczególnych wymiarach:
 1. zapoznanie ze specyfiką zagrożeń bezpieczeństwa w innych wymiarach (bezpieczeństwo ekologiczne, środowiskowe, żywnościowe, konsumentów i in.),
 2. poznanie szczególnych instrumentów ochrony bezpieczeństwa, zasady dokumentowania i obiegu dokumentacji,
 3. poznanie elementów bezpieczeństwa informacji,
 4. poznanie systemów ochrony informacji i danych osobowych,
 5. poznanie problemów bezpieczeństwa informacyjnego.

2. Program praktyk musi być zrealizowany zgodnie z zakresem praktyk określonym w karcie przedmiotu „Praktyka” oraz zakładanymi dla kierunku efektami uczenia się, określonymi w Ramowym programie praktyk, przy czym:

a) Na III semestrze: 150h (6 ECTS),

Podczas praktyki studenci będą rozwijać wiedzę i umiejętności zdobyte podczas studiów. Zdobędą podstawową wiedzę o warsztacie pracy na określonych stanowiskach i nabędą umiejętności związane z wykonywaniem określonych prac związanych z zakresem odpowiadającym danemu stanowisku, poprzez: ćwiczenie umiejętności podejmowania decyzji w wyniku prowadzonych obserwacji opanowywanie umiejętności przygotowywania właściwych materiałów do pracy związanej z danym stanowiskiem (konspektów, scenariuszy, programów, planów), ćwiczenie umiejętności korzystania z właściwych dostępnych źródeł informacji i narzędzi, wykonywanie określonych zadań obejmujących zakresy czynności wykonywane przez osoby zatrudnione na danym stanowisku.

Zapoznają się z techniką prowadzenia dokumentacji na poszczególnych stanowiskach pracy i poprawnym jej prowadzeniu, procedurami decyzyjnymi w jednostce obowiązującymi w czasie pokoju, kryzysu i wojny, zadaniami mobilizacyjnymi danej jednostki, zadaniami jednostki w

przypadku sytuacji kryzysowej, zadaniami jednostki w przypadku klęski żywiołowej, stanu wyjątkowego i wojennego.

b) Na IV semestrze 150h (6 ECTS),

Studenci zdobędą praktyczne umiejętności związane z zagadnieniem bezpieczeństwa publicznego poprzez obserwację zasad i udział przy wdrażaniu procedur dotyczących ochrony ładu prawnego oraz spokoju i porządku publicznego; pomoc w tworzeniu oraz redagowaniu planu reagowania kryzysowego; czynny udział w realizacji bieżących czynności w jednostce, w której odbywają praktykę oraz aktywne uczestnictwo podczas kierowania działaniami w trakcie ćwiczeń poszczególnych służb, zajmujących się zwalczaniem przestępstw, tj.: korupcja, przestępczość zorganizowana, przestępstwa ekonomiczne.

c) Na V semestrze 150h (6 ECTS),

Studenci zdobędą umiejętności w zakresie dokonywania szczegółowej analizy typowych problemów organizacyjnych i prewencyjnych z obszaru działania danej placówki poprzez aktywny udział w bieżących, ważnych z punktu widzenia funkcjonowania placówki, wydarzeniach, w szczególności takich jak kursy, szkolenia, konferencje, narady, wyjazdy.

d) Na VI semestrze 300 h (12 ECTS).

Studenci zdobędą umiejętności opracowywania projektów aktów normatywnych stanowionych przez organy danej instytucji dotyczącej bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego oraz umiejętności opracowywania indywidualnych aktów normatywnych, w tym: decyzji, postanowień, aktów kierownictwa wewnętrznego, projektów regulaminów.

3. Praktyka może odbywać się w dowolnie wybranym przez studenta miejscu m.in. w służbach mundurowych: Policji, Siłach Zbrojnych, Straży Granicznej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Śledczego, Służby Ochrony Lotniska, Służby Więziennej, Służby Celnej, Straży Ochrony Kolei, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Pożarnej, a także agencje ochrony i mienia, urzędach administracji publicznej, instytucjach i organach ochrony bezpieczeństwa, których profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie ogólnych celów praktyki oraz odpowiada charakterowi studiów na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* oraz pracodawca potwierdzi możliwość osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się.
4. Pracodawca zobligowany jest do zaakceptowania Ramowego programu praktyk ustalonego dla kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. Zaświadczenie o odbyciu praktyki wraz z opinią potwierdza, że zostały zrealizowane efekty uczenia się ustalone w programie. Ramowy program praktyk może zostać uszczegółowiony i dostosowany do specyfiki działalności danej jednostki organizacyjnej.
5. Opiekun praktyk jest zobowiązany w każdym przypadku do sprawdzenia, czy praktyka odbywa się w takich jednostkach wewnętrznych ww. instytucji, które pozwolą studentom zapoznać się z funkcjonowaniem jednostki, jej strukturą organizacyjną, specyfiką działalności, jak i wszelkimi procesami i procedurami w niej realizowanymi.
6. Praktykant:
 - 1) wybiera praktykę zawodową u Pracodawcy, który zaoferował możliwość jej odbywania w drodze porozumienia zawartego z Uczelnią;

- 2) wybiera ofertę praktyki zgłoszoną przez Pracodawcę poszukującego praktykanta do Centrum Promocji Studentów i Absolwentów – Biuro Karier UTH Radom;
 - 3) samodzielnie poszukuje miejsc odbywania praktyki.
7. Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie opiekunowi praktyk pisemnego szczegółowego sprawozdania sporządzonego przez studenta, opisującego przebieg praktyki, potwierdzającego łączny wymiar godzin semestralnej praktyki oraz zrealizowane zadania i efekty, zgodnie z ramowym wzorem sprawozdania. Student jest także zobowiązany do złożenia wypełnionego i podpisanego przez Zakład pracy Zaświadczenia z odbytej praktyki wraz z opinią i oceną z praktyki.
 8. Zaliczenie praktyki poprzedza dokonanie przez opiekuna weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyk, dokumentacji przebiegu praktyki prowadzonej przez studenta, w szczególności szczegółowego sprawozdania z praktyki.
 9. Student, który z przyczyn uzasadnionych nie zaliczył praktyki, może otrzymać zgodę Dziekana na jej odbycie w innym terminie, niekolidującym z zajęciami wynikającymi z rozkładu zajęć.
 10. Celem zaliczenia praktyki zawodowej w tym trybie, student jest obowiązany złożyć opiekunowi praktyk kopię dokumentu potwierdzającego możliwość zaliczenia oraz wypełnić wniosek o zaliczenie praktyki. Opiekun praktyk dokonuje weryfikacji dokumentów i oceny osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się.

11. Forma zakończenia studiów

Formą zakończenia studiów jest osiągnięcie przez studenta *pierwszego stopnia* na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* wszystkich wymaganych efektów uczenia się potwierdzone uzyskaniem co najmniej 180 punktów ECTS, pozytywnej oceny pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego.

Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami pierwszego stopnia na kierunku *Bezpieczeństwo wewnętrzne* (profil praktyczny) oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

Przed egzaminem dyplomowym, praca dyplomowa sprawdzana jest z wykorzystaniem *Jednolitego Systemu Antyplagiatowego*.

Warunki ukończenia studiów oraz szczegółowe zasady dyplomowania określone są w:

- Regulaminie studiów w UTH Radom.
- Procedurze dyplomowania przyjętej na Wydziale Prawa i Administracji.
- Karcie przedmiotu „Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego”, Procedurze antyplagiatowej prac dyplomowych przed dopuszczeniem ich do obrony w UTH Radom.